

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [et](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

estoński

Swipe to change

Prawa podstawowe

Oficjalne tłumaczenie przeglądanej wersji językowej nie istnieje.

Tutaj znajdują Państwo tłumaczenie maszynowe tego tekstu. Ma ono charakter wyłącznie orientacyjny. Autorzy tej strony nie ponoszą odpowiedzialności za jakość tłumaczenia maszynowego.

-----polski-----bułgarskihiszpańskiczeskiduńskiniemieckigreckiangielskifrancuskichorwackiwłoskiłotewskilitewski węgierskimaltańskiniderlandzkiportugalskirumuńskisłowackisłoweńskifiński szwedzki

Sądy krajowe[Krajowa organizacja ochrony praw człowieka](#)[Rzecznik Praw Obywatelskich](#)[Wyspecjalizowane instytucje ochrony praw człowieka](#)**Inne****Sądy krajowe****Sądy rejonowe, sądy administracyjne, sądy okręgowe i Sąd Najwyższy**

Adresy:

[Sąd Rejonowy w Harju](#), Liivalaia 24, 15034 Tallin, Estonia[Sąd Rejonowy w Viru](#), Kooli 2a, 41598 Jõhvi, Estonia[Sąd Rejonowy w Tartu](#), Kalevi 1, 51010 Tartu, Estonia[Sąd Rejonowy w Pärnu](#), Kuninga 22, 80099 Pärnu, Estonia[Sąd Administracyjny w Tallinnie](#), Pärnu mnt 7, 15082 Tallin, Estonia[Sąd Administracyjny w Tartu](#), Kalevi 1, 51010 Tartu, Estonia[Sąd Okręgowy w Tallinnie](#), Pärnu mnt 7, 15084 Tallin, Estonia[Sąd Okręgowy w Tartu](#), Kalevi 1, 50050 Tartu, Estonia[Sąd Najwyższy](#), Lossi 17, 50093 Tartu, Estonia

Instytucje te zajmują się rozstrzygnięciem sporów prawnych. Działają cztery sądy rejonowe: Sąd Rejonowy w Harju, Sąd Rejonowy w Viru, Sąd Rejonowy w Tartu i Sąd Rejonowy w Pärnu. Sądy administracyjne są dwa: Sąd Administracyjny w Tallinnie i Sąd Administracyjny w Tartu. W drugiej instancji (apelacja) odwołania od orzeczeń wydanych przez sądy administracyjne rozpoznają izby administracyjne sądów okręgowych w Tallinnie i Tartu. W najwyższej instancji kontroli orzeczeń dokonuje Izba Administracyjna Sądu Najwyższego.

Jeżeli dana osoba uważa, że podmiot prawa publicznego (państwo lub instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym) naruszył jej prawa lub ograniczył jej wolności poprzez akt lub czynność administracyjną, może wnieść skargę do sądu administracyjnego. Spory dotyczące reformy prawa własności oraz reform gruntowych, usług publicznych, administracji podatkowej, obywatelstwa i spraw imigracyjnych, jak również zamówień publicznych, własności państwowej, budowy i planowania przestrzennego oraz odpowiedzialności państwa rozpoznają sądy okręgowe.

Sąd rejonowy, do którego wpłynęła skarga, sprawdza, czy skarga lub sprzeciw spełniają wszystkie wymogi prawne, czy dołączono wszystkie załączniki wskazane w treści skargi, czy należy do właściwości sądu rejonowego oraz czy uiszczono opłatę. W razie stwierdzenia jakichkolwiek braków, sąd wyznacza osobie wnoszącej skargę lub sprzeciw termin 15 dni na ich uzupełnienie. Jeżeli wnioskodawca nie uzupełni braków w wyznaczonym terminie, sąd pozostawia skargę lub sprzeciw bez rozpoznania, o czym powiadamia wnioskodawcę. Jeżeli skarga lub sprzeciw spełniają warunki formalne, sąd przyjmuje sprawę i przeprowadza **postępowanie wstępne**, w trakcie którego przygotowuje sprawę tak, aby mógł ją rozstrzygnąć na jednym posiedzeniu, bez przerw. Po zakończeniu tego postępowania sąd wysyła stronom sprawy wezwania ze wskazaniem terminu i miejsca rozprawy.

Sprawy dotyczące naruszeń prawa w stosunkach cywilnoprawnych, takie jak spory wynikające z umów, sprawy rodzinne, spory z zakresu prawa spadkowego lub rzeczowego, sprawy dotyczące działalności przedsiębiorstw i organizacji nienastawionych na zysk oraz zarządzania nimi, jak również spory z zakresu własności intelektualnej i sprawy upadłościowe oraz kwestie związane z prawem pracy można kierować do sądu rejonowego. Jest to zaledwie skrócony wykaz rodzajów spraw rozpoznawanych przez sądy rejonowe na podstawie [Kodeksu postępowania cywilnego](#).

Kto chce skierować sprawę do sądu cywilnego w celu ochrony swoich praw (lub praw innych), musi wnieść powództwo do sądu. Powództwo stanowi roszczenie cywilne skierowane do sądu cywilnego. Pozew wniesiony do sądu musi zawierać wskazanie, przeciwko komu został wniesiony, jak również określenie roszczenia wraz z uzasadnieniem (podstawą prawną) oraz wskazanie dowodów na poparcie roszczenia.

Po otrzymaniu pozwu sąd bada, czy spełnia on wymogi formalne oraz czy uiszczona została opłata. W przypadku gdy pozew jest niekompletny, sąd wyznacza termin na usunięcie braków. Jeżeli braki nie zostaną usunięte w terminie, sąd odrzuca powództwo, kończąc postępowanie w sprawie. Jeżeli pozew spełnia wymogi, sąd wysyła jego kopię pozwanemu, aby ten mógł na niego odpowiedzieć. W rozsądnym terminie Sąd wydaje wyrok uznający roszczenie lub oddalający sprawę.

Jeżeli padłeś ofiarą przestępstwa, możesz ustnie lub pisemnie złożyć [zawiadomienie o przestępstwie](#) organowi ścigania, zwykle [policji](#) lub [prokuraturze](#).

[Zawiadomienie o przestępstwie](#) musi zawierać twoje dane osobowe i kontaktowe, opis przestępstwa, datę i podpis. Nie jest wymagana żadna specjalna forma zawiadomienia, niemniej policja może dać ci do wypełnienia formularz zawiadomienia o przestępstwie. Formularz, który przesyła się do prokuratury, jest również dostępny na jej [stronie internetowej](#).

Zawiadomienie o przestępstwie złożone ustnie lub telefonicznie zostaje zarejestrowane, a telefoniczne zawiadomienie o przestępstwie może również zostać nagrane.

W ciągu 10 dni od otrzymania zawiadomienia o przestępstwie policja lub prokuratura mają obowiązek powiadomić osobę składającą zawiadomienia o ewentualnej odmowie wszczęcia postępowania karnego. Termin ten może zostać przedłużony o kolejne 10 dni, jeżeli do podjęcia decyzji o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania karnego niezbędne jest uzyskanie dodatkowych informacji od osoby, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie. Osoba ta jest informowana o przedłużeniu terminu na odpowiedź oraz o przyczynach tego przedłużenia.

Po zakończeniu dochodzenia policja przygotowuje akta sprawy i przekazuje je prokuraturze, która następnie: przesyła je do wiadomości domniemanemu sprawcy oraz ofierze przestępstwa (na wniosek, zob. art. 224 ust. 2 kodeksu postępowania karnego), jeżeli uzna dochodzenie za zakończone, po czym sporządza akt oskarżenia i wnosi go do sądu; nakazuje policji przeprowadzenie dalszego dochodzenia; lub umarza postępowanie.

Krajowa organizacja ochrony praw człowieka

Obecnie w Estonii nie ma żadnej krajowej instytucji ani innej organizacji ubiegającej się o akredytację jako krajowa organizacja ochrony praw człowieka.

Rzecznik Praw Obywatelskich

Funkcję rzecznika praw obywatelskich pełni Kanclerz Sprawiedliwości

Kanclerz Sprawiedliwości: Kohtu 8, 15193 Tallin, Estonia

Sprawując mandat rzecznika praw obywatelskich, Kanclerz Sprawiedliwości monitoruje działalność organów wykonujących obowiązki publiczne oraz sprawdza, czy organy państwowe przestrzegają podstawowych praw i wolności człowieka oraz postępują zgodnie z dobrą praktyką administracyjną.

Kanclerz Sprawiedliwości monitoruje:

działalność instytucji i organów państwa;

działalność instytucji i organów samorządowych;

działalność instytucji i organów podmiotów prawa publicznego lub podmiotów prywatnych sprawujących funkcje publiczne.

Każdy ma prawo wystąpić do Kanclerza Sprawiedliwości z wnioskiem o zbadanie działalności organów sprawujących funkcje publiczne.

Jeżeli Kanclerz Sprawiedliwości uzna, że działalność organu sprawującego funkcje publiczne jest niezgodna z prawem, wysyła do tego organu opinię wskazującą naruszenie prawa, oraz, jeżeli konieczne, wydaje zalecenie co do sposobu postępowania zgodnie z prawem i dobrą praktyką administracyjną lub przedstawia propozycję usunięcia naruszenia prawa. W obu przypadkach przed wydaniem opinii Kanclerz przeprowadza ocenę, czy organ postąpił zgodnie z prawem oraz czy komunikacja z daną osobą przebiegała zgodnie z dobrą praktyką administracyjną. W treści opinii Kanclerz Sprawiedliwości może wyrazić krytykę, pogląd bądź zamieścić konkretne zalecenia dotyczące usunięcia naruszenia.

Kanclerz Sprawiedliwości

Kanclerz Sprawiedliwości: Kohtu 8, 15193 Tallin, Estonia

Każdy ma prawo wystąpić do Kanclerza Sprawiedliwości z wnioskiem o zbadanie zgodności ustawy lub innego aktu prawnego z konstytucją bądź innymi ustawami. Kanclerz Sprawiedliwości monitoruje zgodność aktów prawnych uchwalonych przez organy ustawodawcze i wykonawcze oraz samorządy lokalne z konstytucją i innymi ustawami.

Kanclerz Sprawiedliwości monitoruje:

zgodność ustaw z konstytucją;

zgodność rozporządzeń rządu Republiki z konstytucją i innymi ustawami;

zgodność rozporządzeń ministerialnych z konstytucją i innymi ustawami;

zgodność uchwał rad samorządów lokalnych oraz władz gminnych i miejskich z konstytucją i innymi ustawami;

legalność uchwał wydanych przez podmioty prawa publicznego.

W przypadku gdy Kanclerz Sprawiedliwości uzna dany akt prawny za niezgodny z konstytucją lub innymi ustawami:

może skierować do organu, który uchwalił dany akt, **propozycję** o doprowadzenie tego aktu do zgodności z konstytucją i innymi ustawami. Organ, który uchwalił akt ma obowiązek przedstawić Kanclerzowi swoją opinię w terminie 20 dni. W przypadku zignorowania propozycji przez ten organ, Kanclerz występuje z wnioskiem do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niekonstytucyjności lub nieważności danego aktu prawnego.

może skierować do organu, który uchwalił dany akt, **wystąpienie** z żądaniem doprowadzenia do zgodności tego aktu z konstytucją i innymi ustawami, wyznaczając termin na usunięcie niezgodności. Jeżeli zalecenia zawarte w wystąpieniu zostaną zignorowane, Kanclerz Sprawiedliwości może skierować propozycję do organu, który uchwalił akt. W przypadku zignorowania petycji przez organ, Kanclerz występuje z wnioskiem do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niekonstytucyjności lub nieważności danego aktu prawnego.

może przedłożyć **raport** do Sądu Najwyższego, zwracając w jego treści uwagę na problemy w ustawodawstwie.

Wyspecjalizowane instytucje ochrony praw człowieka

Rzecznik praw dziecka

Kanclerz Sprawiedliwości: Kohtu 8, 15193 Tallin, Estonia

Funkcję Rzecznika Praw Dziecka sprawuje Kanclerz Sprawiedliwości. Do obowiązków urzędników Departamentu Praw Dziecka w Biurze Kanclerza Sprawiedliwości należy przede wszystkim:

rozpatrywanie wniosków dotyczących praw dziecka w sprawach obejmujących badania zgodności z konstytucją oraz rzecznika;

przygotowywanie i przeprowadzanie wizytacji w instytucjach ds. dzieci;

przygotowywanie wniosków i opinii w sprawach z zakresu badania zgodności z konstytucją;

upowszechnianie wiedzy o prawach dziecka oraz postanowieniach Konwencji o prawach dziecka ONZ, pogłębianie świadomości oraz szkolenia w zakresie praw dzieci;

prowadzenie badań i analiz zagadnień związanych z propagowaniem i ochroną praw dziecka;

budowanie współpracy między organizacjami ds. dzieci i młodzieży, organizacjami obywatelskimi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami zawodowymi oraz instytucjami naukowymi i organami państwa.

Do pozostałych aspektów odnosi się powyższy opis instytucji Kanclerza Sprawiedliwości.

Organ ds. równości

Kanclerz Sprawiedliwości, Komisarz ds. Równouprawnienia Płci i Równego Traktowania

Adresy:

Kanclerz Sprawiedliwości: Kohtu 8, 15193 Tallin, Estonia

Komisarz ds. Równouprawnienia Płci i Równego Traktowania, Gonsiori 29, 15027 Tallin, Estonia

Kanclerz Sprawiedliwości monitoruje przestrzeganie podstawowego prawa do równego traktowania według zwykłych procedur. Komisarz ds.

Równouprawnienia Płci i Równego Traktowania jest niezależnym urzędnikiem działającym na podstawie ustawy o równouprawnieniu płci oraz ustawy o równym traktowaniu. Rola Komisarza polega na monitorowaniu przestrzegania wymogów określonych w obu ustawach. Komisarz udziela porad i pomocy osobom w sporach związanych z dyskryminacją oraz wydaje fachowe opinie w kwestiach z zakresu dyskryminacji.

Komisarz ds. Równouprawnienia Płci i Równego Traktowania:

przyjmuje wnioski i udziela opinii w przypadkach dyskryminacji;

analizuje wpływ ustawodawstwa na sytuację kobiet i mężczyzn oraz osób należących do grup mniejszości w społeczeństwie;

kieruje propozycje zmian w ustawodawstwie do rządu Republiki oraz organów rządowych i samorządów lokalnych;

udziela porad i informacji rządowi Republiki, organom rządowym i samorządom lokalnym w kwestiach dotyczących wykonywania ustawy o równouprawnieniu płci oraz ustawy o równym traktowaniu;

przyjmuje środki promujące równouprawnienie płci oraz równe traktowanie kobiet i mężczyzn.

Komisarz wydaje opinie ofiarom dyskryminacji oraz osobom mającym uzasadniony interes w monitorowaniu przestrzegania wymogów dotyczących równego traktowania. Celem tych opinii jest dostarczenie oceny, która na gruncie unormowań ustawy o równouprawnieniu płci, ustawy o równym traktowaniu, umów międzynarodowych, których stroną jest Republika Estonii oraz innych aktów prawnych umożliwia ocenę, czy w danym stosunku prawnym doszło do naruszenia zasady równego traktowania.

Aby uzyskać opinię, należy wystąpić do Komisarza z wnioskiem zawierającym opis okoliczności faktycznych wskazujących, że doszło do przejawu dyskryminacji. Na potrzeby wydania opinii Komisarz ma prawo pozyskiwać informacje konieczne do ustalenia okoliczności faktycznych związanych z danym przejawem dyskryminacji od wszystkich osób, które mogą je posiadać oraz może żądać przedłożenia pisemnych wyjaśnień dotyczących okoliczności faktycznych związanych z zarzucanym przejawem dyskryminacji i przedłożenia dokumentów lub ich kopii w terminie wyznaczonym przez Komisarza.

Organ ds. ochrony danych

Inspektorat ds. Ochrony Danych, Väike-Ameerika 19, 10129 Tallin, Estonia

Inspektorat ds. Ochrony Danych stoi na straży następujących praw konstytucyjnych:

prawa do uzyskania informacji o działalności organów publicznych;

prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego w związku z wykorzystywaniem danych osobowych;

prawa dostępu osób do ich własnych danych.

Skargę na działania lub zaniechania danej osoby można złożyć, jeżeli osoba, która dopuściła się naruszenia twoich praw (chodzi m.in. o osoby przetwarzające dane osobowe bądź posiadaczy informacji) nie reaguje na twoje próby skontaktowania się z nią. Inspektorat rozpatruje skargi w ciągu 30 dni od ich wniesienia. Termin na rozpatrzenie skargi może zostać przedłużony do 60 dni. Wówczas skarżący musi zostać o tym powiadomiony na piśmie.

Inne wyspecjalizowane organy

Nie istnieją inne wyspecjalizowane instytucje.

Inne

Estońska Izba Adwokacka

Estońska Izba Adwokacka, Rävåla pst 3, 10143 Tallin, Estonia

Estońska Izba Adwokacka zrzesza estońskich adwokatów, których główna działalność polega na świadczeniu usług w zakresie porad prawnych na rzecz obywateli. Estońska Izba Adwokacka jest organizacją zawodową ustanowioną **14 czerwca 1919 r.**, działającą na zasadach administracji samorządu lokalnego i organizującą świadczenie usług prawnych w interesie prywatnym oraz publicznym. Do zadań Estońskiej Izby Adwokackiej należy koordynacja

rozwoju zawodowego adwokatów, stosunki z prawnikami, organami państwa oraz licznymi organizacjami krajowymi i zagranicznymi, jak również czynne uczestnictwo w opracowywaniu projektów legislacyjnych. Izba koordynuje również sprawowanie funkcji publiczno-prywatnej przez adwokatów – podejmowanie obrony i reprezentacji w sprawach cywilnych i karnych za opłatą pokrywaną przez państwo.

Co do zasady, aby otrzymać państwową pomoc prawną, należy złożyć odpowiedni **wniosek**. Wnioski o przyznanie państwowej pomocy prawnej z reguły składa się do sądu. Wniosek o przyznanie państwowej pomocy prawnej zostaje przekazany organowi ścigania lub prokuraturze – w przypadku gdy osoba wnioskodawcy jest podejrzanym w sprawie karnej, w której udział adwokata nie jest obowiązkowy.

Wniosek o przyznanie państwowej pomocy prawnej należy złożyć w języku estońskim. Dopuszczalne jest również złożenie wniosku w języku angielskim, jeżeli wnioskodawca jest osobą fizyczną zamieszkującą w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, obywatelem innego państwa członkowskiego UE lub osobą prawną posiadającą siedzibę w innym państwie członkowskim.

Na wniosek organu ścigania, prokuratury lub sądu, Estońska Izba Adwokacka wyznacza adwokata, który udzieli państwowej pomocy prawnej. Zasadniczo wnioskodawcy nie przysługuje prawo wyboru adwokata, który będzie mu udzielał państwowej pomocy prawnej. Wnioskodawca może jednak wystąpić o udzielenie państwowej pomocy prawnej przez wskazanego adwokata, jeżeli adwokat ten wyraził zgodę na udzielenie państwowej pomocy prawnej na rzecz wnioskodawcy. Wówczas w treści wniosku należy wskazać imię i nazwisko adwokata, który wyraził zgodę na udzielenie państwowej pomocy prawnej.

W postępowaniach, w których udział adwokata jest wymagany prawem, dana osoba nie musi podejmować żadnych czynności, aby otrzymać państwową pomoc prawną (chyba że samodzielnie zatrudnia adwokata) – funkcjonariusz publiczny prowadzący postępowanie ma obowiązek zadbania o wyznaczenie adwokata dla tej osoby, bez konieczności składania przez nią wniosku.

Ostatnia aktualizacja: 03/08/2017

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się

w informacji prawnej.